

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Baarn
Postbus 1003
3740 BA BAARN

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	+31681025300
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	thomas.van.walchren@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-13011	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Thomas van Walchren	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitoefening luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet deels.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet deels.

Op 26 september 2023 heeft u een nieuwe Uitvoeringsstrategie Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving (VTH) voor 2023 en de jaren erna vastgesteld. Wij constateren echter dat u nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd en dat u geen jaarverslag 2022 en uitvoeringsprogramma 2023 hebt vastgesteld. Daarom luidt ons oordeel over 2022-2023 'voldoet deels'. Wij gaan ervan uit dat u bij het tussentijds evalueren en eventueel wijzigen van het vastgestelde nieuwe beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving de genoemde verbeterpunten ter harte neemt. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

In de vorige beoordelingsperiode is de taakuitvoering van uw gemeente 'voldoet' beoordeeld. Dit betekent dat u grotendeels voldeed aan de wettelijke eisen. We hanteren voor uw gemeente daarom een versoepelde vorm van toezicht. Dit betekent dat we de ontvangen toezichtinformatie op hoofdlijnen hebben beoordeeld, met name op volledigheid en actualiteit. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 29 november 2023 een gesprek gevoerd met de teammanager Ontwikkeling, Ruimte & Omgeving en een juridisch medewerker toezicht en handhaving. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

In de beoordelingsbrief van 8 maart 2023 over de vorige beoordelingsperiode 2021-2022 hebben wij aangegeven dat het merendeel van de verbeterpunten uit de vorige drie beoordelingsperiodes (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021) nog steeds actueel waren aangezien u het Integraal Handhavingsplan 2018-2021 en het Vergunningsverleningsplan 2020-2021 nog niet had geactualiseerd.

Inmiddels heeft u op 26 september 2023 de Uitvoeringsstrategie VTH 2023 e.v. vastgesteld. Het nieuwe beleid ziet er zorgvuldig en met de nodige aandacht opgesteld uit. Positief is dat de uitvoerings- en handhavingsdoelen een heel stuk concreter en meetbaarder zijn geformuleerd dan de doelen in het voorgaande beleid. Daarnaast zijn de uitvoerings- en handhavingsdoelen gerelateerd aan de algemene prioriteiten uit de risicoanalyse.

Wij constateren echter dat u nog niet alle verbeterpunten uit de voorgaande beoordelingsperiodes hebt uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 en voor de Uitvoeringsstrategie VTH 2023 e.v. relevant. Zo heeft u in de Uitvoeringsstrategie VTH 2023 e.v. slechts op hoofdlijnen een terugblik gegeven op de afgelopen beleidsperiode zonder in te gaan op het al dan niet bereiken van de in het voorgaande beleid gestelde doelen. Daardoor is niet duidelijk in hoeverre de beleidsdoelen zijn behaald en/of bijsturing nodig is in de nieuwe Uitvoeringsstrategie VTH 2023 e.v. Aan het beleid is geen risicoanalyse toegevoegd waardoor niet inzichtelijk is gemaakt welke risico's die zich kunnen voordoen met betrekking tot de naleving van wet- en regelgeving binnen het fysieke domein en welke prioriteiten hieruit voortvloeien. De doelen in de nieuwe Uitvoeringsstrategie zijn wel een stuk concreter vergeleken met de doelen uit voorgaand beleid maar nog niet concreet of meetbaar genoeg. Het is daardoor niet goed mogelijk om de financiële en personele middelen die benodigd zijn voor het bereiken van de gestelde doelen inzichtelijk te maken. Tot slot heeft u, vanwege door u toegelichte praktische redenen, dit jaar geen uitvoeringsprogramma en jaarverslag vastgesteld zodat het voorbereiden, uitvoeren, monitoren en evalueren binnen de BIG-8 cyclus niet mogelijk is. Daarmee voldoet u niet aan de wettelijke eisen waaraan uw gemeentelijke organisatie dient te voldoen.

Een overzicht van de verbeterpunten vindt u in de bijlage bij deze brief.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat uw college op 15 februari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of uw college jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. De kwaliteitscriteria zijn in Baarn van toepassing op de basis- en plustaken die de RUD uitvoert en (gelet op de toelichting op uw verordening) de VTH-taken die de eigen organisatie uitvoert, tenzij uw college (in bijvoorbeeld het jaarlijks VTH jaarverslag/ uitvoeringsprogramma), expliciet anders heeft bepaald. We hebben geen document aangetroffen waarin uw college taken gemotiveerd uitsluit.

Wij constateren dat u geen evaluatie heeft uitgevoerd in hoeverre uw gemeentelijke organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria. Ook heeft u niet geëvalueerd in hoeverre de RUD aan de kwaliteitscriteria voldoet. Bij het jaarverslag van de RUD is weliswaar een evaluatie van de naleving van de kwaliteitscriteria door de RUD gevoegd (bijlage 3), maar het is niet duidelijk wanneer deze evaluatie is uitgevoerd. Wij wijzen u erop dat de RUD sinds 2019 aangeeft voor de specialistische deskundigheidsgebieden deels niet meer aan de kwaliteitscriteria te voldoen als gevolg van vertrekkende medewerkers. De RUD geeft aan dat dit de komende jaren des te meer een aandachtspunt wordt nu een aantal medewerkers hun pensioengerechtigde leeftijd bereiken en opvolging geborgd moet worden.

Het is van belang dat uw gemeente erop stuit dat door de RUD Utrecht én de eigen organisatie aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan en de gemeenteraad daarover actief informeert. Zeker nu het u al drie jaar bekend is dat door de RUD voor de specialistische deskundigheidsgebieden deels niet meer aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan. Wij verzoeken u dringend om jaarlijks te evalueren in hoeverre uw gemeentelijke organisatie en de RUD voldoet aan de kwaliteitscriteria en hierover met een heldere onderbouwing te rapporteren aan de gemeenteraad.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld over 2022 luidt 'voldoet deels'. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de Monumentencommissie. Ten aanzien van Archeologie geeft u nu inmiddels zes jaar lang aan dat er geen aanvragen omgevingsvergunningen zijn behandeld waarbij archeologie een rol speelt. Daardoor kunnen wij niet beoordelen of archeologie structureel deel uitmaakt van uw vergunningverleningsprocedure.

In het archief van Data Archiving and Networked Services van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (DANS-KNAW) valt echter te lezen dat er de afgelopen jaren meerdere archeologische onderzoeken in de gemeente hebben plaatsgevonden. In ieder geval voor de periode 2018-2021 hebben wij meerdere publicaties van archeologische onderzoeken aangetroffen. Daaronder zit ook archeologisch vooronderzoek in het kader van een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Tijdens het verificatiegesprek heeft u aangegeven dat er in 2018-2019 enkele gevallen in de gemeente in het DANS-register stonden. Het betrof echter geen werkzaamheden in het kader van een omgevingsvergunning. Daarnaast is de gemeente scherp op monumenten en archeologie. Zo controleren de bouwtoezichthouders onder andere de funderingsdiepte bij bouwactiviteiten.

In het verificatiegesprek hebben wij verduidelijkt welke toezichtinformatie wij in het kader van archeologie jaarlijks van u verlangen. Het betreft niet alleen aanvragen waarbij daadwerkelijk archeologisch onderzoek vereist is, maar ook aanvragen die betrekking hebben op archeologisch waardevolle gebieden, maar waarbij uiteindelijk geen archeologisch onderzoek vereist is, bijvoorbeeld omdat boven de ondergrenzen in het bestemmingsplan zoals diepte en oppervlakte wordt gebleven. U hebt aangegeven in het vervolg de benodigde toezichtinformatie te sturen

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Aangezien uw gemeente als 'voldoet deels' is beoordeeld, valt u in de komende beoordelingsronde onder het reguliere toezichtregime.

Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: Overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Voer periodiek een rapportage uit ten aanzien van het VTH-beleid voor RO, Bouw en Milieu. Stel deze vast en stuur deze ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: De periodieke rapportage gaat in op de vraag in hoeverre de doelen uit het VTH-beleid zijn behaald en in hoeverre bijsturing/wijziging nodig is van het beleid.*
2. Stel een jaarverslag vast. *Toelichting: Een tijdige vaststelling is voor een goede taakuitvoering en doorlopen van de BIG-8 cyclus essentieel. Wij adviseren u de P&C-cyclus te volgen bij het opstellen en vaststellen van VTH-beleid, uitvoeringsprogramma's en jaarverslagen.*
3. Geef in de jaarverslagen aan in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen. *Toelichting: De jaarlijkse evaluatie gaat in op de vraag in hoeverre de activiteiten uit het voorgaande uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd en in hoeverre de activiteiten hebben geleid tot het behalen van de in het beleid gestelde doelen. Op basis van deze evaluatie dient te worden bezien of het beleid en uitvoeringsprogramma voor het komende jaar aanpassing behoeft.*
4. Stuur het jaarverslag voor RO, Bouw en Milieu ter informatie naar de gemeenteraad.

Strategisch beleid

5. Voeg een actuele risicoanalyse en omgevingsanalyse voor RO en Bouw toe aan het beleid. *Toelichting: Een actuele risicoanalyse en omgevingsanalyse is essentieel om binnen het gemeentelijk grondgebied inzichtelijk te hebben wat de grootse bestaande risico's zijn op het gebied van RO en Bouw. Aan de hand van de grootse risico's kunnen prioriteiten worden bepaald voor vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het fysieke domein.*
6. Formuleer in het beleid heldere en meetbare doelen die gekoppeld zijn aan gestelde prioriteiten, zoals beschreven onder punt 5. Stel het geactualiseerde beleid vast en stuur dit ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: Om goed te kunnen monitoren en te evalueren is het van belang dat de doelen voldoende concreet (als meetbare prestaties) geformuleerd zijn.*
7. Neem in het te actualiseren beleid op hoe wordt omgegaan met overtredingen begaan door de eigen organisatie of andere overheidsorganen, hoe bevindingen worden gerapporteerd en welk vervolg hieraan wordt gegeven.
8. Maak de financiële en personele middelen die benodigd zijn voor het bereiken van de gestelde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting. *Let op: het gaat om de benodigde middelen en niet om de beschikbare middelen.*

Programma en organisatie

9. Stel tijdig een uitvoeringsprogramma vast zodat bij aanvang van het nieuwe jaar de uitvoering kan plaatsvinden volgens een actueel programma. Van belang is dat bij het schrijven van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag.
10. Maak in het uitvoeringsprogramma inzichtelijk welke activiteiten op het gebied van RO (handhaving bestemmingsplannen, aanpak strijdig gebruik), Bouw en Milieu worden uitgevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met de gestelde doelen en prioriteiten. Besteed hierbij ook specifiek aandacht aan de prioritaire onderwerpen asbest, bodem (milieu), brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen (milieu), risicovolle inrichtingen, brandveiligheid (BWT) en constructieve veiligheid (BWT).
11. Stem het uitvoeringsprogramma af met andere betrokken bestuursorganen en de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving.
12. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen om de in het uitvoeringsprogramma voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren en vul zo nodig deze middelen aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.
13. Stuur het uitvoeringsprogramma ter informatie naar de gemeenteraad.

Vorbereiding, Uitvoering en Monitoring.

14. Evalueer jaarlijks in hoeverre uw gemeentelijke organisatie én de omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria (hoeveelheid fte's, opleiding, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie) en rapporteer hierover aan de gemeenteraad.